

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dissertatio Philologica De Sepultura Josephi Patriarchae

**Carpzov, Johann Benedict
Ibbeken, Rudolph**

Lipsiae, 1697

§. X

urn:nbn:de:bsz:31-10271

Mortuor. cap. VI. p. 187. sqq. Eum hodieque adeo errant, ut non desint, qui ad præcavendam revolutionis istam molestiam ante mortem eò proficiscantur. Quod ante annos aliquot *R. Judam Selket, Archisynagogum Viennensem* fecisse refert *Hilarius Præf. ad R. Jedaja Bakkascham, circa fin.* qui tamen vix ingressus iter Budæ in Pannonia occubuerit, atque ita subterraneas cavernas longo anfractu permeare adhuc teneatur. Idem ergo sanctissimos Patriarchas, Jacobum & Josephum, in animo habuisse, in Cananæa ideo sepeliri cupientes, ut *מחלות צער גלגול angustiam revolutionis cavernarum* averterent, neque ex Ægypto per penitissimos terræ meatus, instar doli vinarium eò devolvi cogentur, vulgus Judæorum credunt, à *Parfchandatha suo Raschi* sic edocti, qui *ad Gen. XLVII, 29.* mandatum Jacobi Josepho de corporis sui translatione datum expositurus, diserte hoc inter causas allegat, quasi dixisset Patriarcha: *שאין מתי חוצה לארץ חיון אלא בצער גלגול מחלות* *Quia qui extra terram promissam moriuntur, non reviviscunt, nisi per dolorem revolutionis cavernarum.*

§. X. Quanquam verò *R. Abarbanel*, emunctæ naris Judæus, in *Majene hajesehuah, fol. L. col. 1.* alienum se ab hac pervulgata Judæorum opinione præbuit; hic tamen in interpretatione mandati hujus Josephiani vindicias sententiæ à se commemoratæ parat. Objectionem primò proponit ab ejusdem, quem laudaverat, *Eliesaris*, rationem tamen allegantis, autoritate: *וכבר יקשה על זה מה שארזל ששני חכמים ראו ארץ של מתי שיהיה בא מן חוצה לארץ להקבר בארץ אר' אלעזר מרה הועיל זה שיצאה נשמתו חוצה לארץ וכתב להקבר בארץ קורא אני עליו ותבואו ותטמאו את ארצי ונהלתי שמתם לתועבה בחייכם לא עליתם במיתתכם ותטמאו את ארצי נראה כזה שהמת בחוצה לארץ לא רי שלא הועיל לו להיותו נקבר בארץ אבל הויה חטא גדול שמתמא את הארץ ואין אכ' יעקב ויוסף השביעו שאחר מיתתם יוליכו עצמותם להקבר בארץ: At enim vero objicitur contra hoc, quod pridem observatum est Rabbini nostris, cum duo sapientes sarcophagum cum mortuo ex polluta gentilium terra viderent ferri, ad tumultandum in terra sancta, dixisse tum *R. Eliesarem*: *cui bono fit iud, cum anima ejus exierit in terra ethnica, quod adducatur cor-**

pus ad tumulandum in terra sancta? Textum ego funebrem hunc ei lego ex Jer. 11, 7. *Venistis & polluistis terram meam, & hereditatem meam posuistis in abominationem. In vita vestra non accessistis, & in morte vestra huc venitis, ut polluatis terram meam. Hinc apparet, ei, qui extra terram sanctam moritur, nihil prodesse quicquam, quod sepeliatur in terra sancta; quin potius grande committit peccatum, quod terram sanctam polluit. Quod cum ita sit, quomodo Jacobus & Josephus juramento suos obstrinxerunt, ut post mortem ipsorum adducerent eorum ossa ad sepeliendum in terra sancta? Deinde respondet distinctione inter personas mortem in gentiliū regione subeuntēs, quarum aliæ piæ & sanctæ, aliæ impiæ & profanæ sint, è quibus istæ regionem sanctam, in quâ sepeliuntur, non polluant, dignæque adeo, quæ privilegio absque revolutionis dolore resurgendi fruuntur. Verba ipsa, licet pluscula, dividia non erit, quia alibi non sunt obvia, recensere:*

אבל התשובה על זרה היא כי יש רבים
 מכני אדם שיבלו ימיהם בטוב בתורה ובמצוות ותמיד ידכו
 לפני יי בארצות החיים ומפני דבקותם ושלמותם בחייהם הם
 ראויים לחוליקם במותם לאי ולקברם שמה וחאנשים ההמר
 אינם מטמאים את הארץ כי היו גופותיהם השמישי קרשור
 טהורים ונקיים והם המעותדים לתחיות המתים ולזרה ראוי
 שיקברו בארץ החיים ויקמו מבלי גלגול ומבלו צער ייש
 אנשים אחרים רבים מאד שיבלו בהבל ימיהם ורציהם אשה
 התאוות הנשמורת והם אשר בחייהם קרויים מתים וכאשר
 ימותו יצו את בניהם לעשות צדקה ומתנות לאכזרנים מה שלא
 עשו בימיהם ומהם יצו ויקברו אותם מעוטים בציצית ותפילין
 בהיותם לובטים בחייהם צמר ופשתים יחדו וכן יש מהם שיצו
 שיוליקו את עצמותיהם להקבר באי בהיותם בחייהם מרחיקים
 ומאסים אותה כאלו בחייהם היו רשעים ובמותם נעשו צדיקים
 ומקיימי המצוות וידוע שזרה דעת נפסד והויה לפי שהמצוות
 יעשו אותם החיים לה המתים וכאשר מאי דכתיב ועבר
 חפשי מאדוניו כיון שמת אדם נעשה חפשי המצוות:
*Sed parata ad hoc responso, esse multos, qui dies suos bene consumserunt
 in legis & preceptorum divinatorum observacione, & jugiter ambula-
 runt coram Domino in terris viventium. Hi propter unionem cum*
 Deo

Deo & perfectionem suam in vita declaratam digni sunt, quorum corpora post mortem ad terram Israeliticam apportentur, ibidemque sepeliantur. Siquidem homines isti terram sanctam prorsus non polluant, quia corpora eorum fuerunt ministeria sanctitatis munda atque innocentia, ipsique satis parati ad resurrectionem mortuorum. Itaque & digni sunt, qui in terra viventium sepeliantur, & resurgant absque interventu revolutionis, & sine dolore. Sunt verò præterea alii quoque quam plurimi, qui dies suos tantum in vanitate consumunt, & concupiscentiis corporalibus indulgent, qui suo merito in vita adhuc sua vocantur mortui. Horum aliqui præceperunt morituri filiis suis, ut post mortem suam pauperibus eleemosynas & Legata distribuunt, cujusmodi non fecerunt superstites. Alii eorum jubent se peniculamentis & phylacteriis involutos sepeliri, cum in vita sua lana & lino simul (contra legem Deut. XXII, 11.) destiti fuerint. Atque ita sunt etiam nonnulli illorum, qui mandant, ut ossa sua transferantur sepelienda in terra Israelitica, quam vivi longissime à se abesse iusserunt & aspernati sunt; quasi scilicet vivis liceret esse impiis, & in morte demum fieri justos & præceptorum Divinorum observatores. Constat autem, opinionem hanc esse improbam, propterea quòd vivi, non mortui observent præcepta, prout Rabbini nostri beatae memorie dicunt: Quid vult sibi illud Job. III, 17. Servus liber est à Domino suo? nempe docet, hominem, cum moritur, jam liberum fieri à præceptorum observatione. Tandem applicat distinctionem objectioni, verba R. Eliesaris non de priori, sed posteriori hominum classe intelligenda, & Sanctos Patriarchas non ferire: ועל כיוצא בזה אמר אלעזר: בחייכם לא עליתם במיתתכם ותביאו ותטמאו את ארצי כי הנה על רשעי דורו אמר הנביא איתו פסוק שהיו מתחסדים במותתם ולא בחייהם וכבר ארז"ל שלא יוכל אדם לעשות משעטנו מרדעת לחמורו אבל יוכל לעשות ממנו תכריכין למת. שהורו בזה שהמרת הוא פטור מן המצו והחמור החי הו"ל יותר ראוי אליהם מהאיש המת ולכן לא יועיל לאדם הטוב אשר יעשה במותו אם בחייו לא היה נזהר בזה. הנה התבאר שהאבות הקדושים להיותם בחייהם מהודים וקדושים דבקים באלהותם ומשתוקקים להקבר בארץ הקדושה היה נכון אליהם. לצוות שאחרי מותם

מותם ווליתם להקבר שמה ושלמה נאמר עליהם בחייהם
 למה עליהם במיתתם ותבאו ותטמאו את ארצי כי הם
 בחייהם במחשבתם ותשוקתם היו עליו שמה המור
 ולכן במיתתם גופהם שהיו תשמישי קדושה למה היו
 : *Jam de hac altera hominum classe locutus*
est R. Elieser, cum dixit: In vita vestra non adscendistis, in morte demum
vestra venitis, ut polluat is terram meam. Nam de impiis seculi sui ver-
sus illum propheta dixit, qui benignos sese exhibent in morte, non autem
in vita sua. Caterum jam olim Rabbinus nostri dixerunt, non posse quem
facere ex heterogeneis clittellas a suo, posse autem facere ex iis am-
iculum feralis mortuo. Quo ipso docuerunt, quod mortuus liber sit ab
obligatione preceptorum, imo a suo vivus magis ad ea sit adstrictus,
quam homo mortuus. Adeoque nihil prodest homini bonum opus,
quod in morte prestat, si in vita sua ejusmodi bonis operibus non in-
claruit. Manifestum ergo est, Patres illos sanctissimos, quia in vita
sua mundi, & sancti, Deoque uniti fuerunt, atque ardentissime in
terra sancta sepeliri desiderarunt, relictissime omnino fecisse, quando
mandarunt, ut se post mortem suam transferrent in terram sanctam
ad impetrandam ibi sepulturam. Neque de iis dictum est: In vita
vestra non adscendistis; in morte venitis & polluitis terram meam.
Nam vivi cogitationibus & desideriis suis utique adscenderunt eo in-
desinenter, unde eorum demortuorum corpora, quae ministeria sancti-
tatis fuerunt, non polluerunt terram sanctam. Huc usque R. Abarba-
nel.

§. XI. Abarbanelis discipulus dicam, an æmulus? nostro seculo
 celeberrimus, R. Menasse ben Israel lib. II. de Resur. Mort. c. II. p.
 147. ab hac sententia recedit, & eodem autore (quem alibi aliter
 sentire, supra monuimus) totam hanc doctrinam de גלגול המתים
 revolutione mortuorum allegoricè accipiendam observat. Atque
 hinc Cap. seq. III. p. 151. ad quæstionem de Patriarcharum desiderio
 & mandato delatus, R. Eliezeris quidem & R. Josue ben Levi verba,
 è Rabbos adducit, sed aliter, quam in loco à nobis excerpto A-
 barbanel, explicat, nempe de prioritatis privilegio, quo gaudeant in
 Palaestina sepulti; idque verbis Magistrorum ex Bereschith Rabba con-
 firmat: אמרו רבותנו שני דברים בשם ר' חלבו למה האבות
 מחכבבים קבורת ארץ ישראל שמתו ארץ ישראל חיים
 החלה